

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดของการวิจัย	11
นิยามศัพท์เฉพาะ	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน	19
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา	19
ความหมายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	20
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา	21
เกณฑ์มาตรฐานผู้อำนวยการโรงเรียน	35
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	44
ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ	45
แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ	47
ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน	69
การบริหารงานวิชาการ	69
ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน	79
บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา	104
แนวทางพัฒนาการศึกษาของกัมพูชา	105

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
นโยบายการศึกษาของกัมพูชา	106
ขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร กัมพูชา	109
ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา	111
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	114
งานวิจัยในประเทศ	114
งานวิจัยต่างประเทศ	128
3 วิธีดำเนินการวิจัย	133
ตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย	134
ประชากร	134
กลุ่มตัวอย่าง	134
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	141
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	143
การเก็บรวบรวมข้อมูล	146
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	146
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	147
ตอนที่ 2 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย	149
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	151
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	151

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	153
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	155
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	215
ความมุ่งหมายของการวิจัย	215
สมมติฐานของการวิจัย	216
วิธีดำเนินการวิจัย	217
สรุปผลการวิจัย	221
อภิปรายผลการวิจัย	226
ข้อเสนอแนะ	238
บรรณานุกรม	241
ภาคผนวก	253
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	255
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	259
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	269
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	293
ภาคผนวก จ คำอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	311
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปมาลงในตาราง	319
ภาคผนวก ช แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนา	325
ภาคผนวก ซ ภาพประกอบการวิจัย	331
ประวัติย่อของผู้วิจัย	335

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของ Blasé และ Blasé ที่ส่งผลดีต่อการเรียนรู้	52
2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย 62	62
3 การสังเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย 96	96
4 ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษารัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย จำนวน 32 โรงเรียน 111	111
5 ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย จำนวน 41 โรงเรียน 113	113
6 จำนวนโรงเรียนที่เป็นหน่วยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามสังกัดของโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 135	135
7 แสดงจำนวนโรงเรียนที่เป็นหน่วยประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อำเภอ 136	136
8 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของโรงเรียนในแต่ละ อำเภอ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย 137	137
9 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ ประสพการณ์ในการ ปฏิบัติงาน และสังกัดของโรงเรียน 155	155
10 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย โดยรวม 156	156
11 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ด้านการกำหนดเป้าหมายและภารกิจการเรียนรู้ 157	157

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน	158
13 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาผู้เรียน	159
14 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาครู	160
15 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	162
16 ระดับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยรวม	163
17 ระดับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน	165
18 ระดับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพ	166
19 ระดับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น	167

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 ระดับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา ด้านการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด	169
21 ระดับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา ด้านแหล่งเรียนรู้หลากหลาย สื่อ และอุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย	171
22 ระดับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน	172
23 ระดับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพ	174
24 ระดับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	175
25 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา จำแนกตามสถานภาพ	177
26 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	178
27 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่	179

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน	181
29 การเปรียบเทียบประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา จำแนกตามสถานภาพ	182
30 การเปรียบเทียบประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	183
31 การเปรียบเทียบประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่	185
32 การเปรียบเทียบประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน	187
33 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน จากตัวแปรทั้งหมด	189
34 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวม (Y_t)	190
35 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ด้านนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน (Y_1)	191

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
36 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพ (Y ₂)	192
37 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ด้านหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น (Y ₃)	193
38 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด (Y ₄)	195
39 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ด้านแหล่งเรียนรู้หลากหลาย สื่อ และอุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย (Y ₅)	196
40 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน (Y ₆)	197
41 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพ (Y ₇)	198
42 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (Y ₈)	199
43 ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา	200

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
44 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 295	295
45 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ประสิทธิภาพงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 301	301
46 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายชื่อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 313	313
47 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายชื่อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 315	315
48 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 321	321

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	13
2 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ตำแหน่ง อาจารย์สถาบันอุดมศึกษา	333
3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียน	334
4 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ตำแหน่ง ครูผู้สอน	334

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์